

ТОШКЕНТ ОКШОМИ

14 АПРЕЛЬ 1971 й.
ЧОРШАНБА
№ 87 (1462)
БАҲОСИ 2 ТИЯН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТАРИХИЙ СЪЕЗДГА БАҒИШЛАБ

Кеча

Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар «Билим» жамияти КПССнинг XXIV съездида бағишлаб лекторлар, сийёсий ахборотчилар ва агитаторларнинг семинарини ўтказдилар. Семинарда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг лектори, доцент Е. М. Блок «КПСС XXIV съезди СССРнинг халқро аҳволи ва партиянинг ташқи сийёсати ҳақида», Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир

аъзоси, экономика институтининг директори У. Жамолов «Хозирги даврда партия иқтисодий сийёсатининг асосий масалалари», Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ш. Э. Уразаев «КПСС XXIV съезди жамиятнинг социал-сий ривожланиши ҳақида» деган темаларда докладлар қилдилар.

Шу билан семинар қатнашчилари беш йиллик мобайнида амалга оширилган улуғвор ишларнинг кенг программаси билан танишдилар.

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

Женевадаги халқаро соғлиқни сақлаш ташкилотининг вакиллари Тошкентта қолди. Меҳмонлар орасида Тоғо, Туни, Сурия, Домодел, Эрон, Румин, Чилондор массивидан уй-жой қурилиши, бир қатор поликлиникалар, болалар боғчалари ва болалар медицина муассасалари билан ҳам қизиқиб танишмоқдалар.

Семинар ўз ишлари давом эттирди. Халқаро анжуман қатнашчилари пойтахтимизнинг ил, Лаос, Жапон, Аргентина каби мамлакатларнинг медаллари бор. Улар пойтахтимизда яшарларини сангагария ҳолати бўйича планлаштириши масалаларига бағишлаб халқаро семинар ўтказмоқдалар. Меҳмонлар Сирдарё ва Самарқандда ҳам бўлишди.

ЗАФАРЛАР ҲИКОЯСИ

Бугун

Ўзбекистон Халқ ҳужжатли йутудари виставаси биносида КПСС XXIV съездининг тарихий аҳамиятига бағишлаб кўргазма очилди. Раён-баранг экспонатлар Ўзбекистон меҳнатчиларининг ўтган беш йилликда эришган зафарлари ҳақида ҳикоя қилади.

Этганлигидан далолат беради. Кўргазмада Мурувтов олтин конининг иштатуширилиши, республикада фан ва олий таълим ривожланишига қўйилган кўп ҳаётий эҳсонлар бор. Кўргазмада экспонатлар тарихий сўз Директивалари асосида шу беш йилликда амалга оширилган улуғвор ўзгаришларини тараннум этади.

Маъмурий

3-треста қарашли 15-қурилиш бошқармаси қурувчилари, Ҳамаза район партия комитетининг янги уч қаватли маъмурий биносини бўғиб қилишди. Бу бино Гоголь кўчасининг чиройига-чирой қўшади.

Курувчи азаматлар қисқа муддат ичида бинони фойдаланишга топширишга аҳд қилишган эди, Бериладан ваъда ўз вақтида бажарилди. Бинокорларнинг оғирини енгил қилишда ихтисослаштирилган 1-треста қарашли 4-бошқарма механизаторлари П. Эргашев, С. Миргуловлар ҳам меҳнатда жонбозлик кўрсатди.

Бугун

кенг ва ёруғ бинога маъмурият кўчиб ўта бошлади.

КОРХОНА КЕНГАЙМОҚДА

Октябрь революциясиномли тепловоз-вагон ремонт заводида электр машина цехини қайта реконструкция қилиш ишлари бошланди. Цехни кенгайтиришдан мақсад 27010 П маркали тепловозларни ремонт қилиш ишларини ўзлаштиришдир. Шу билан янги беш йилликда 3-треста Оснб темир йўлидаги тепловозларнинг ремонт қилиш бир мунча кўпаяди. 1971—1972 йилларда қурилиш ишлари кенг қўламада олиб қилинади. Ишлаб чиқаришнинг янги ташкил қилини ва саноат истеъдодини ошириш учун барча шароитлар yaratилди. Барча янги технология станоклари турт потон линияга бирлаштирилди. Бундан ташқари кўплаб ноқир ускуналар ўрнатилди. Реконструкция ишлари ишлаб чиқаришга халал бермаган ҳолда олиб борилади.

Сабо Қориева Тошкент халқ фармацевтика заводининг илчан инженер-техниги. У ўзининг ҳалол меҳнати ва билими билан амалда цехи коллективни ҳурматини қозонган.

СУРАТДА: Сабо Қориева.

Т. Каримов фотоси.

БИР КУНИ ШАҲРИМИЗНИНГ

МУЗЕЙ ЭКСПОНАТЛАРИ КўПАЙМОҚДА

Объект номли Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейи қайта ремонтдан кейин яна очилди. Музей экспонатлари бир мунча бойитилган. Халқларнинг итлоқ-национал дўстлиги ҳақида ҳикоя қилувчи залда янги-янги экспонатлар қўйилган. Улар Куба, Руминия, Болгария, Венгрия ва бошқа мамлакатлардан олинган. Қобилиятли рассом Қўчкор Носиров Улуғ Ватан уруши йилларида матонат кўрсатган биринчи ўзбек генерали Собир Раҳимовнинг ёрқин образини яратди. Унинг бу асари ҳам музейдаги экспонатлар қаторидан ўрин олди. Музейга ўтган беш йиллик мобайнида саноат корхоналарида ишлаб чиқарилган ранг-баранг махсулотларнинг намуналари ҳам қўйилган.

ТОНГИ

12 апрелда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев КПССнинг XXIV съездида қатнашган Германия Бирлашган Социалistik партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ГДР Давлат кенгашининг Ранси В. Ульбрихт ва ГПСР МК Сийёсий бюросининг аъзоси, ГПСР МК секретари Э. Хонеккер билан учрашди. Учрашув КПСС билан ГПСРнинг қарашлари ҳақида қатнашган Гайана Халқ прогрессив партиясининг делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Делегация составида партия Бош Кенгаши ижроия кенгашининг аъзоси Рабкий Чандисинг билан партия Бош Кенгашининг аъзоси Клинтон Колдичур бор. Кеча делегация Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетиде қабул қилинди.

ФИГУРАЛИ

«Юбилей» Марказий спорт саройида 3-треста Оснбда биринчи марта машқларни бажариладиган фигуралар учуши мактаби очилди. Қабул имтиҳонлари пайтида болалар яхмалак залда турли хил машқларни бажариладиган мактабнинг ўқувчилари пардаларига жўр бўдилар. Фигуралар учуши мактаби учун Ватанимизнинг пойтахти Москва, Ленинград ваби бир қатор шаҳарлардан маълумат ўқитувчилар талфиб қилинган.

Тошкент давлат консерваторияси қошдаги агитпункт шу кунларда сайловчилар билан илҳовда гапмуқ бўлмоқда. Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Маҳаллий Советларига сайлов ўтказиш юзасидан бу ерда олиб борилаётган тадбирлар мақтоғига пойнидир. Янги ташкил этилган «Марказ-1» ва «Марказ-2» микрорайонларнинг меҳнаткашлари мана шу агитпункт агитаторлари томонидан рўяхатга олинмоқда.

Ўзбекистон шахслари бўлсн

АНДИЖОН

1976 йилдан Андижон Туркестон генерал-губернаторининг уезд шахри бўлиб қолди. 1898 йилда Андижон—Тошкент темирйўли очилди. Шундан кейин бу ерда саноат тез ривожлана бошлади. Революция эрафасида Андижонда 3 мингдан ортиқ фабрика-завод иш-чиси бор эди. Шаҳарнинг янги қисми саноатдан 450 метр баландлигда жойлашган. Ернинг ҳосилдорлиги, мқданининг иссиқлиги ва серкўшлиги, Андижон мобайнида 210 кун ер музламаслиги пахта, ипак толаси ва бошқа махсулотлар етиштириш учун бу ерда қулай шароит яратди. Қиш қаттиқ эмас, у тахминан икки ой давом этади. Январдаги ўртача ҳарорат 3—5 градусини ташкил қилади. Андижонда шамол водийнинг гарбий қисмидаги қарағанда анча секин эсади. Қўқон, Ленинобод, Бекободдаги кучли шамоллар бу ерда бўлмайдми. Андижон атрофида нефть ва газ конлари топилиганига шахар учун катта аҳамиятга эга бўлди. Аҳолиси 200 минг кишига қирқилашиб боряпти. Олимларнинг айтишича, Андижон бизнинг эраимизга бўлган биринчи асрада юзага келган. Езувчи ва тарихчи Бобо Ёқубов шахар номини келди қилиши бунча жуда қизик афсоналар ва ривоятларни тўплайди. Мана улар.

Афсоналардан бирига қараганда, шахар Афросиёб хокимининг қизи Андижон номига қўйилган. Бошқа ривоятга қараганда эса, бу ерда бир пахлар андилар (қиндилар) яшаган. Худди шу сабабли ҳам бу ер Андижон — янги андлар яшайдиган жой деб атала бошлаган. Учтинчи ривоятга қараганда эса, Анди — шахарга асос солган кишининг исми, жон эса — унинг жонни демандир. Андижон номи мана шундан келиб чиққан дейилади.

Урта Осиёдан Хитой ва Мўғулистонга борадиган қадимги ипак йўли Андижондан ўтган. Шунинг учун ҳам Андижон биринчи навбатида савдо

17 АПРЕЛЬ-КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

Яқинлик билан

ПОЯТХТИМИЗДА ГИ ШАҲАР МЕБЕЛЬ ФИРМАСИНИНГ ИШЧИ ХИЗМАТЧИЛАРИ 17 АПРЕЛЬ КУНИ ҲАҚИДА ШАНБАЛИК КИЗИГИ ТАРАДДУД КЎРМОҚДА. 3-ТРЕСТА ОСНБДА ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ШАҲАР КОМИТЕТИ ТАРДИҚЛАШТИРИШ ВА ИШЛАРИДА АНТИВ-КАРНАЛ МЕХНАТ КУНИ БУЛИШИГА БЕЛ БУЛАШДИ. КОРХОНАНИНГ 450 ИШЧИ ШАНБАЛИКДА ҚАТНАШАДИ. ШУ КУНГА ТУШАДИГА 5300 СЎМ БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА ҲАҚИДА.

КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК ФАБРИКАСИНИНГ ҚОЛДИРИШ ВА ИШЛАРИДА АНТИВ-КАРНАЛ МЕХНАТ КУНИ БУЛИШИГА БЕЛ БУЛАШДИ. КОРХОНАНИНГ 450 ИШЧИ ШАНБАЛИКДА ҚАТНАШАДИ. ШУ КУНГА ТУШАДИГА 5300 СЎМ БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА ҲАҚИДА.

Бир жон, бир тан бўлиб

5-темир-бетон буюмлари заводининг коллектив Коммунистик шанбаликка қизгин тайёрланмоқда. Шу кунга, деб хабар беради мухбиримизга завод партия ташкилотининг секретари Л. П. Галеев 129 илчи ишлайди. Заводда ишлаб чиқарилган махсулот 5 минг сўмин ташкил қилади. Шаҳримиз қурилишларида шу кунга 30 кубометр қоршима.

135 кубометр товар бетонони, 41 кубометр йиғма темир-бетон юборилади. Корхона ишчилари Коммунистик шанбаликдан тушган маблағни беш йиллик фондига ўтказишга аҳд қилишди.

1-ремонт кур и л и ш бошқармаси, ремонт қурилиш трестининг азаматларини сиз Кирров паркида кўрасиз. Улар бу ерда сайқал ишларни бажаришда Ш. Руставели ва Г. Лопатин кўчаларида эса турар-жой биноларининг ташқи қисми фассини бўшади. 1-ремонт кур и л и ш бошқармасининг бошдиги С. Б. Зайцев мухбиримиз билан суҳбатда Коммунистик шанбаликда ишланган 1300 сўм беш йиллик фондига ўтказилишини айтиди.

КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИДА

ШАҲАРДАГИ ТАШКИЛОТ ВА КОРХОНАЛАР, МИНИСТРЛИК ВА ИДОРА КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ КУЧАЛАР, АРИҚ БУЙЛАРИ, КАНАЛЛАР, ХИБОНЛАР, МАЙДОНЛАР ВА БОШҚА ОБЪЕКТЛАРДА САНИТАРИЯ ВА ОБОДОНЛАШТИРИШ БУЙИЧА ОЛИБ БОРИЛАДИГАН ИШЛАРДА ҚАТНАШИШ ИСТАГИ ЮЗАСИДАН БОШЛАГАН ТАШАББУСЛАРИ ҲАҚИДА.

Коммунистик шанбалик! Ишчи ва деҳқонларнинг жаҳонда биринчи бор ташкил топган мамлакат дастлабки тонг отарида меҳнаткашларнинг ватанпарварлик ташаббуслари турғилиб, у янги нишонлар берди. Бунга Владимир Ильич Ленин «Буюк почини» деб атади.

Бундан ярим аср муқаддам, коммунистлар ва ишчилар—Москва—Козон темир йўқилари томонидан қилган учқунда, улар ташкил этган дастлабки коммунистик шанбаликларда Владимир Ильич Ленин зўр башорат билан бу ҳаракатнинг жуда катта жаҳон миқёсидаги тарихий аҳамияти борлигини, коммунизмнинг бошлиқини эканлигини кўра билди.

Мамлакатимиз тарихининг ўзи бу—коммунистларнинг улуғ партияси раҳбарлигидаги умумхалқ меҳнат оммасининг мисли қўрилмаган ташаббуслари қўлаи тарихидир, бу тарих ленинча башоратнинг нақадар ҳаётийлигини исботлаган коммунистик меҳнат ҳаракат тарихидир.

Хозирги кунда бутун мамлакатимизда, ҳар бир совет қишқис КПСС XXIV съездида бағишлаб 17 апрелда ўтказилган коммунистик шанбалик таррадууд кўрмоқда. Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари ҳам ана шу қўлаи меҳнат байрағига, катта саналарга тейиброғиликда таррадууд кўрмоқдалар. Кўни-кеча шаҳримиздаги ташкилотлар ва корхоналар, министрлик ва идора коллективлари кўчалар, ариқ буйлар, каналлар, хибонлар, майдонлар ва шаҳардаги бошқа объектларда санитария ва ободонлаштириш буйича олиб бориладиган ишлар шанбалик кунин олиб борадиган ишлар юзасидан қимматли ташаббуслар билан чиқдилар. Бу коллективларнинг ташаббуслари шаҳар партия комитетининг бюроси ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети томонидан қўлаб-қувватланди ва маъқуллашди.

Шу кунги объектларда олиб бориладиган барча ишларга ободонлаштириш бошқармаси раҳбарлиги қилади. Район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари шанбаликнинг ташкили этиш ва ўтказиш билан боғлиқ бўлган тадбирларни ишлаб чиқишлари керак. Коммунистик меҳнат кунинда амалга оширилган ишларга раҳбарлик қилувчи ва уни координация қилувчи район штаблари ташкил этилди.

Ҳа, дарҳақиқат, у Коммунистик меҳнат кунини, коллектив меҳнати, қувончли ва илҳомбахш меҳнат кунини бўлади. Бундан мақсад байрамнинг янада тенганавар ўтказишда, жонхон шаҳримизнинг янада тоза ва киши қалбига ҳузур бахш этадиган даражада бўлишидир.

Шаҳарни ободонлаштириш буйича олиб бориладиган ишларнинг муқаммал плани ишлаб чиқилди. Турли корхона ва ташкилотлар 17 апрель кунини шанбаликка чинади. Улар орасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ишлар бошқармаси аппаратининг хизматчилари, област партия комитети ва шаҳар партия комитети аппаратининг хизматчилари бўлишди. Улар ўз территорияларидеги ариқларни тартибга келтиришлар, дараклар тартибни юмшатадилар, турли-туман тул қўчатлари ўтказдилар.

Шаҳар ижроия комитети буюмлари хизматчилари ҳам катта ишлари амалга оширишдади. Улар меҳнат қиладиган территорияларда шаҳарнинг турли жойларида жойлашган. Кафанов номи маданият ва истирохот боғи ва Титов номидаги хибон, «Рихта» қурилиш дам олиш зонаси ва Фарход кўчасидаги ярмарка, Навоий кўчасидаги ярмарка ва Революция хибони, Ново-Ўзбекистонская кўчаси ва Ц.А. С. 6-й-жай массивлари шунлар жумласидандир.

Бўйсув қирғоқи шаҳримиз аҳолисининг мириқиб ҳордиқ чиқарадиган жойларидан биридир.

Кейинги йиллар мобайнида бу ерда катта ўзгаришлар юз берди. Гагарин номидаги маданият ва истирохот боғи ташкил топди. Ўзбекистон кўчасидаги кўприкнинг чап томонлари ободонлаштирилди. Ленин Бўйсув қирғоғи меҳнаткашларининг оммавий дам олиш зонасида айлантириш учун халқ анжумани ишлар қилиш бўлими Шанбалик кунин бу ерда қўлаи меҳнат қилувчи коллективлар томонидан қилинди. Автомобил ва тошйўллар, министрлик, ички ишлар министрлиги, «Лавташ» конструктор аппарати, Ўзбекистон ССР Молия министрлиги, «Гиропро» ташқи илчан институтлари, суғ хўжалиқ министрлиги, обди халқ анжумани, «Ўзгиробводхоз» коллективлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг яқин тартибда қурилишлари назорат қилиш буйича давлат инспекциясининг хизматчилари ва бошқа кўпгина коллективлар ана шу ерда меҳнат қилди.

Шаҳарнинг бошқа суғ артерияларида ҳам иш қилин бўлади. Корасув атрофидаги ишлар билан аҳолилар шугулланишди. Селор канал қирғоқларида ТошМИ студентлари, институт қи-

ЛИДИЯНИНГ 120 ИЗДОШИ

• Ташаббускорлар корхонасида

КПСС XXIV съезди бошлангич арафасида Тошкент тўққизинчи йиллик топириклари қўмитаси томонидан илгари баъжариш юзасидан ажасиб ҳаракат бошланди.

- БЕШ ЙИЛЛИК — ИККИ ЯРИМ ЙИЛДА
- ТАШАББУСКОР ИЗДОШЛАРИ 120 КИШИГА ЕТДИ
- ПЛАНГА ҚУШИМЧА 134,6 ТОННА ИНГИРИЛГАН ИП, 889,4 МИНГ МЕТР СУРУП ГАЗЛАМА
- Л. КАЗАНЦЕВА ҚИММАТИ
- ЗАРБДОР МЕХНАТ ДАВОМ ЭТАПТИ

планга қўшимча бир миллион икки юз минг метр. Е. Губина 580 минг метр суруп газлама етказиб бериш мажбуриятини олишти. Яхши таниш қаноти бор дегайларидек, 1-тўқувчилик фабрикасининг 1-тўқувчи хизматида бошланган таъаббускорлар тобора кенг қулоч ёиладди.

Бу ҳаракатнинг аса моҳияти тўқувчилик уларининг иш жараёналарига технология усулларига хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш ва уларнинг ишини яхшилаш ҳисобига, меҳнат уюмдорлигини ошириш йўли билан беш йиллик шахсий топирикларини муддатидан илгари баъжаришга қаратилган.

Ташаббус бошлангичдан хали кўп вақт ўтмай дастлабки қўвончли натижаларга эришилди. Комбинат ишлаб чиқариш квартал планини муваффақиятли баъжарди.

1-тўқувчилик цехи. Юзлаб дастгоҳлар ўрнатишга бошланди. Бир бошдан дастгоҳга уланган урчуқлар иккинчи томондан оқар сув каби узлуксиз тўқилиб чиқмоқда. Булар оппоқ майни суруп газламалардир. Цех бошлиғи Л. Маркшич билан дастгоҳлар ораёлаб Лидия Казанцева ёнига бордик.

Икчам жуссали, оддий рус аёли оқиқ чехра билан ёнига юзланди. Юзланди, дастгоҳлар «эгатни» ораёлаб етказди. Олий-билан меҳнаткаш аёл билан суҳбатлашганимизда ўттиз йилдан беш шу цехда меҳнат қилаётганлигини айтиди.

— Қандай қилиб кўп дастгоҳда ишлашга ўтдингиз? — 24 ўринга 48 дастгоҳда ишлашга ўтиш осон эмас, албатта,— дейди Лидия Павлова. — Асосий касбга меҳр қўйишда ва дастгоҳларни ишта туширишда. Қолаверса, кундалик иш вақтининг дастгоҳларда ишлашнинг нам узалиб, иш мейёри таралишини кузатиб борамаи.

Л. Казанцева иш жараёнада эришган тасовулни усулдан бир мисол. У дастгоҳлар ораёлаб елиб кетганда, бир дақиқада қайтган эди. Шунда тайадаги уланган ишни улаб қайтган экан.

У узалган ишни нормадаги 24 секунд ўрнига 18 секундга улай олган.

Л. Казанцева меҳнат қилаётган 2-участкада ўзининг издошлари ҳам ишлашмоқда. У участка тўқувчиликнинг ўзи квартал планига қўшимча юз минг метрдан орттиқ суруп газлама етказиб беришиди.

Меҳнат бўлимининг бошлиғи Мария Гугнина тўқуа цехида ташаббусга қўшилганлар рўйхатини кўрсатди. Унда издошларнинг шахсий квартал планини қачон баъжаргани, планга қўшимча берган газламалари ёниб қўйилган. Цехда уларнинг соии 33 кишига етган.

А. Григорьева 32 дастгоҳда ишлар эди. Дугонасининг ташаббуси уни руҳлантириб юборди. 8 мартдан буён 48 дастгоҳ етказиб берди. Сатин тўқувчи А. Тусунова ҳозир 48 дан 60 дастгоҳни, В. Тен 72 дастгоҳни баъжаришга ўтди. Утган ойнинг охирида тўқувчи Е. Сафронова ҳам дастгоҳлар соиини 32 дан 48 га етказди. Ўттиз уч йил-жуён қисқа муддатда планга қўшимча 616,2 минг метр суруп газлама етказиб беришди.

Мария Гугнинадан ана шу йилроқ тўқувчилик бўлими беш йиллик планиларини қачон баъжаришлари мумкинлигини ҳисоблаб беришини сўрадик.

— Бу қийин масала,— деди Мария Григорьева,— Чунки, тўқувчилик 24 ўринга 32, 40, 48 тадан дастгоҳни баъжаришмоқда.

Хозир қўвончлик 40 тадан дастгоҳга хизмат қилаётган экан. Ана шуларнинг маррасини аниқлашга қарор қилдик. М. Гугнина логарифма чизгици билан чўтти ишга содди.

Матлуб бўлишича, 40 дастгоҳда ишлаётган тўқувчиларнинг ҳар бири шундай сурбатда меҳнат қилаётир экан. Шунинг билан қўшимча иш беришга имконият берилди.

Комбинат партия қомитети Лидия Казанцева ташаббусига катта эътибор берган. Меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг хизматчилари зиммасига яна бир вазифа қўйилган.

Улар ҳар кун иш вақтида маълумот олиб турадилар. Сўнгги маълумотда Л. Казанцева издошларининг соии 120 кишига етди. Улар сифи кун сайин орттиб бормоқда.

А. ОБИДУЖАЕВ.

Планетамиз янгиликлари

ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ БАЙРОҚДОРИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ТУҒРИСИДА ЧЕТ ЭЛЛАРДА БАЁН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

Совет Иттифоқи коммунистлар съездининг материаллари жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Кўп мамлакатлардаги газеталар бу материалларни кўзга кўриб қолди.

Тинчлик проблемалари туғрисида съездида масъулиятни сезиб, ишонч овози билан айтилган гаплар, деб ёзди «Непсабдаш» газетаси. Ҳамма жойда чуқур таассурот қолди.

ВЕНГРИЯ

«Непсабдаш» газетаси совет коммунистлари анжумани ишнинг янгиликларига бағишлаган беш мақоласида Ленин партиясининг XXIV съезди КПССнинг сийсий йўлини марксизм-ленинизм, интернационализм ва замон талабларини руҳда ривожлантириди, деб ёзди.

БОЛГАРИЯ

КПСС XXIV съезди деб ёзди «Работническо дело» ўзининг беш мақоласида, жуда катта иқидий иш қилди. КПСС Марказий Комитетининг Бюро Секретари Л. И. Брежнев томонидан қилинган КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доқладасида, тўққизинчи беш йиллик планга доир Директивалар тўғрисида А. Н. Косигин қилган доқладда, делегатларнинг путичлариди, съезд резолюциялари ва қарорларида КПССнинг жуда катта таърибаси умумлаштириб берилди, унинг доиниш маъдлинги, иқтисмоний ривожланиш доқуналарини чуқур билан тўғри фойдалана олишни тўла куч билан ифодаланди.

ЦЕЙЛОНДА КОМЕНДАНТЛИК СОАТИ БЕКОР ҚИЛИНДИ

КОЛОМБО, 9 апрелда. Бош министр С. Бандаранайке мамлакатдаги аҳвол тўла равишда назорат остига олишти, деб айтганидан кейин бутун Цейлонда комендантлик соати 10 апрелдан бошлаб бекор қилинган. Хукумат вакиллари айтишига қараганда, ҳозир исёнчилар оқиқ жағд қилишга ботина олмаб, партиялик ҳаракатлари тактикасини ишлашмоқдалар. 500 нафардан кўпроқ киши, деди хукумат вакили, террорчилик ҳаракатлари сабабли қамоққа олинди.

МEXИКО. Мейсика пойтахтининг энг ашдики

«Манакерда» «Кўк» кўли кенг форумини, совет филми муваффақият билан намойиш қилинмоқда.

МEXИКО. Мейсика пойтахтининг энг ашдики «Манакерда» «Кўк» кўли кенг форумини, совет филми муваффақият билан намойиш қилинмоқда.

„Рус ўқлари“ни қаерда қуядилар?

Халқаро фелетон

— Сиз бунга ишонсанми, сэр? — Батамом ишонман, Бундай ўқлар фақат русларда ва хитойларда бор.

— Олстерга ҳозирдек хитойлар туширилган бўлса-а? — Бунга ишонмайман, сэр. Ҳаммадан аввал у ерга руслар тушмоқчи, ўйлаб кўринг, гарчи улар Шимолий Ирландияда Коммунистик республика жуғда келтириш ниятида эмас экан, у ерга ўқлар етказиб беришини улар учун кандай хожати бор? Сиз рус куралининг ималигини билсанми ўзи?

Қаровсиз алоқа бўлими

Тошкент шаҳрининг Усмои Юсулов йоминдаги кўчасида шаҳарлараро сузалишини ташиқ қиладиган алоқа бўлими жойлашган.

ҚАТЪИЯН ҚОРАЛАНМОҚДА

ВАШИНГОН, ТАСС мухбири А. Меркиа хабар беради: «Тинчлик учун курашувчиларнинг» миллий коалицияси деб номланган урушга қарши ташкилот раҳбари Жерри Гордон бу ерда ўтказилган матбуот конференцияда «президент Никсон Вьетнамда ўтказётган сийсатининг ҳақиқий мақсади Хинди-Хитойда ҳарбий галаба қозонишдан иборат деди.

Америка халқи, деди Гордон, ҳукуматнинг сийсатига қўшилмайди, АҚШ халқи ўзи хоҳлаган урушда яна қўрбонлар беришдан бош тортмоқда. Гордон «Никсон ҳар сифат тинчлик туғрисида гапирганда, у урушни янада кенгайтириш режаларини тузаштаманкан деган гумон келаверди» деди Гордон.

Ишонсизлик камбағалик ва дискриминация натижасида оғир аҳволда қолган Шимолий Ирландия аҳолиси Хит ҳукумати сийсатига қарши бора айтироқ кураш олиб бормоқда.

СУРАТДА: гравдан хуқуқлари учун кураш ҳаракати томонидан Бельфастда уюштирилган намойиш. ТАСС фотокорреспонденти.

Кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш санитария икки ойлиги давом этмоқда

ТОШКЕНТ кўчатчилик совхозининг ишчи-хизматчилари шаҳримизни ободонлаштиришда кўкаламзорлаштиришда иборат ишлар қилдилар. Икки ойларига, кўча бўйларига, хиёбонларга турди хил мева кўчатлари, атиргул кўчатлари, жузунчалар. Шу кунгача 480 минг туپ олма, олхўри, беҳи, ўрик, олча, ёноғ, кўчатлари сотиб, бу соҳа бўйича йиллик планини ошириб адо этдилар.

Шаҳримизда кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш, санитария икки ойлиги муваффақиятли ўтмоқда. Утган шанба ва яшанба кунлари Киров районининг меҳнатқашлари ҳам бу ишга ўз ҳиссаларини қўшдилар. Райондаги абразна комбинати, аббоссоқлик заводи, «Победа» паркида анчагина ободончилик ишлари амалга оширилди.

СУРАТДА: райондаги «Узоқ хозиргой»нинг бир гуруҳа хизматчилари шанба кунда Энгельс кўчасида.

М. Нуриддинов фотоси.

ОЛИМПИАДА ГОЛИБИ

Аваз мактабдан уни томон қайтар экан: «Ишончиларини оқдай олармиканман?» деган ўй уни тинчлатирмас эди. «Нўқ,— ўйлади у.— менга ишонч билдиришдики, дедим, ишончиларини оқлашим керак».

Аваз шу кундан бошлаб физикадан буладиган район олимпиадасига тайёрлана бошлади. Унга мактаб физика ўқитувчиси Усмои ака Орифжонова катта ёрдам берди. Усмои ака дарслардан сўнг Аваз билан қолар ва унга қимматли маслаҳатлар беради.

Нижоят олимпиада бошланди. Аваз Гофуров биринчи синволдан муваффақият билан ўтди. У янги ёш физикларнинг шаҳар биринчилиги учун ўтказилган олимпиадасига қатнашини хуқуқига эга бўлди.

У фақат дарсликдан фойдаланибгина қолмай, балки физикага оид бошқа китобларни ўқиди. Ўқилар, изланишлар зое кетмади. Аваз олимпиада голлиби бўлди ва Наманган шаҳрида бўладиган ёш физикларнинг республика бўйича ўтказилган олимпиадасига қатнашини хуқуқини кўлга киритди.

Т. ЮНСОВ.

* Редакцияга хат

Аваз мактабдан уни томон қайтар экан: «Ишончиларини оқдай олармиканман?» деган ўй уни тинчлатирмас эди. «Нўқ,— ўйлади у.— менга ишонч билдиришдики, дедим, ишончиларини оқлашим керак».

Аваз шу кундан бошлаб физикадан буладиган район олимпиадасига тайёрлана бошлади. Унга мактаб физика ўқитувчиси Усмои ака Орифжонова катта ёрдам берди. Усмои ака дарслардан сўнг Аваз билан қолар ва унга қимматли маслаҳатлар беради.

Нижоят олимпиада бошланди. Аваз Гофуров биринчи синволдан муваффақият билан ўтди. У янги ёш физикларнинг шаҳар биринчилиги учун ўтказилган олимпиадасига қатнашини хуқуқига эга бўлди.

У фақат дарсликдан фойдаланибгина қолмай, балки физикага оид бошқа китобларни ўқиди. Ўқилар, изланишлар зое кетмади. Аваз олимпиада голлиби бўлди ва Наманган шаҳрида бўладиган ёш физикларнинг республика бўйича ўтказилган олимпиадасига қатнашини хуқуқини кўлга киритди.

Т. ЮНСОВ.

85 МИНГ КўЧАТ

ШУ Кунларда шаҳримизнинг барча маҳаллалари, масъса ва кавргаларда кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш, санитария ойлиги кўчати давом этмоқда. Айниқса, Октябрь районидан амалга оширилган ишлар аниқлаётган савор. Райондаги қорқона ва муассасаларнинг коллективлари, маҳаллалар аҳолиси томонидан кўчелар, ховлилар ва майдонларда 85 минг тупага яқин дархат кўчати ўтказилди.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

ТОШКЕНТДАГИ барча кўчаларнинг барча маҳаллалари, масъса ва кавргаларда кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш, санитария ойлиги кўчати давом этмоқда. Айниқса, Октябрь районидан амалга оширилган ишлар аниқлаётган савор. Райондаги қорқона ва муассасаларнинг коллективлари, маҳаллалар аҳолиси томонидан кўчелар, ховлилар ва майдонларда 85 минг тупага яқин дархат кўчати ўтказилди.

Саноатчилар улуши

ПАХТА ТОЗАЛАШ саноатини ҳисобга олмаганда пахта саноати Улуг Ватан уруши йилларида ва урушдан кейинги даврда бунёд этилди. Андижон индустриясида 1946 йили шига тушган машинасозлик заводи асосий ўринни ташкил этди. Унинг цехларида сувларни кўтариб берадиган насослар ва нефть дизеллари тавёрланади, пахта транспортерлари учун универсал юк ортми агрегатла-

ри ва редукторлар ишлаб чиқарилади. Бу завод маҳсулотлари мамлакатимиз ташқарисида ҳам машҳур. Корхона буюмларини Куба ва Туркия, Болгария ва Вирния, Хиндустон ва Цейлон, Сурия ва Судан давлатлари сотиб олмакда.

Принципи машинасозлиги заводи реконструкциядан сўнг йирик корхоналардан бири бўлиб қолди. Фақат бир ойнинг ўзигагина корхона цехларида

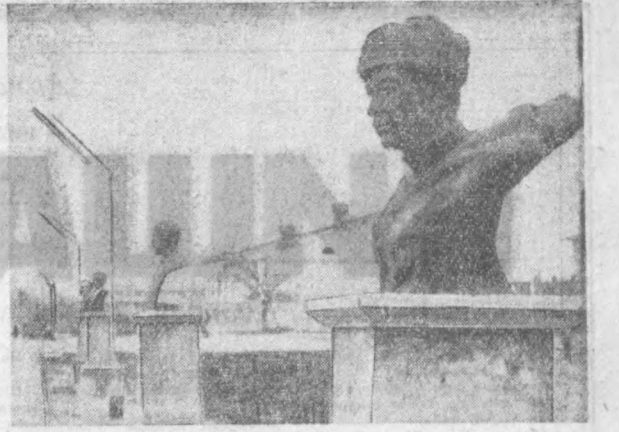
180 буьдозер, 60 скрепер, 45 канал қазийдиган машина, 61 автомобил ва белини историсис, 21 тентлаш машинаси, буьдозерлар учун 450 комплект осма яхшозлар тайёрланди. «Андижанирмаш» заводи маҳсулотлари Мирзачўл ва Қарши чўллари, Марказий Фарғонани ўзлаштиришда жуда кўл келмакда. Скреперлар — андижонликларнинг тайёрлаётган янги маҳсулотидир. Скре-

перларнинг дастлабки партияси Вьетнам Демократик Республикасига йўнатилди.

Шаҳардаги уйсалин комбинати, «Электродвигатель», гидрорез заводлари, трикотаж фабрикаси тез-тез иккаби бораётган корхоналардир. Андижон трикотаж, Володарский номидаги трикотаж фабрикасида тайёрланган шим ва костюмларини Тошкент магизинларида харидорлар севиб харид қилишади. Тошкентга Андижон иебелли ҳам келтирилиб турибди. Ўзбекистон пойтахтидаги янги курилышлар кейинги ўн йил ичيدا фойдаланишга топширилган «Электроаппарат» заводининг буюмлари билан жиьозланади. Тошкент машинасозлари ишлаб чиқараётган кўллаб станок ва машиналарда Андижон электр

двигателларида ҳам фойдаланилади.

Ет, соғу, глинерия ва бошқа маҳсулотларини Андижонда кекса корхона — ёғмай комбинати ишлаб чиқаради. Комбинат коммунистик меҳнат корхонаси деган номга эга бўлган Андижон пахта тозалаш саноати ҳам тиниб бўлмас даражада ўзгарди. Революцияга қадар бу ерда чыгитини 26 та майда заводлар тозалар эди. Эндикида эса улардан фақат иккитаси қолди. Ана шу икки корхона ҳар йили 70 минг тоннадан ортти тола ва 7 минг тонна лентини ишлаб чиқаради. Бу революцияга қадар Андижонда жойлашган 26 та завод ишлаб чиқарган ҳамма толадан ўн баравар кўлдир.

Бизнинг интервью

Ўтмиш ва келажак ҳақида

Янги беш йилликда Андижонда содир бўладиган ўзгаришларни ҳаммадан кўра кўпроқ шаҳарнинг бош архитектору Қодиржон ҚУРАБОВЕВ билди. Унинг кабинетидая ҳар хил планлар, бинолар макетининг суратлари оснлалр турибди. Бу суратлар шаҳарда бунёд этилгаи ва янги келгусида қад кўтарадиган ва шаҳар ҳуснига-хусн қўшадиган биноларнинг макетларидир.

— Қодиржон Қуробоевич, тўққизинчи беш йилликда Андижонда қандай ўзгаришлар юз беради?

— Яхисиси, гапни ўтган беш йилликдаги ишлардан бошлаш қолай. Бундай экскурсия фойдалан ҳолия бўлмайдй. Беш йил ичйда Андижонда 150 минг квадрат метр уй-йой бинолари бунёд этилди. Булар асосан гийшдан ёки йирик панеллардан қурилган, барча шароитларга эга бўлган турт қаватли уйлари. Шаҳарнинг индустриал қудрати ҳам сезиларли даражада ошди. «Андижанирмаш» заводи реконструкция қилинди. Эндиликда у гидротехник қурилышлар учун машиналар етказиб берадиган йирик корхонага айланди.

Янги беш йилликнинг бош курилышларидан бири тўғирмачилик комбинати қурилышидир. У мамлакатимиздаги йирик корхоналардан бири бўлади.

— Ҳозирги йилда шаҳар марказида катта қурилыш ишлари олиб борилаётганини сезмайди. Унинг чеккаларида эса кранлар ёма-ён турди, янги микрорайонларда уйлар, янги кўчалар бунёд этилаётти. Шу хуесуда нима дейсиз?

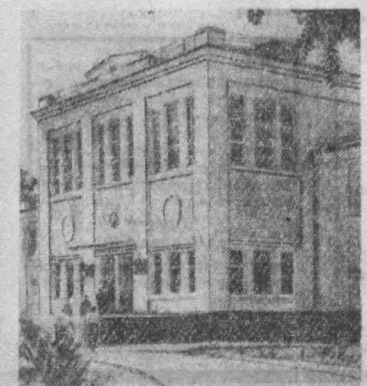
— Бу нарса келгусида ҳам сақланиб қолади. Шаҳар тарақийи эътаверали ва у Шимолга томон кенгайди. Бу ерда ўтган беш йилликдаги наарағанда аича кўп бинолар бунёд этилди. Аввало, янги проспект ва магистраллар ҳақида гапирай. Автомобиль ҳалқа йўли қурилыши ниҳосига етади. Бир қанча янги кўчалар қурилади. Яқинида шаҳарда биринчи троллейбус маршрути очилди.

— Янги магистралларда нималар бунёд этилади?

— Октябрь майдонида область Совети икрияна комитетининг етти қаватли биноси кўкка бўй чўзди. Шаҳардаги энг гўзал кўча — Навойи проспектида биосг босмаҳонаси бинос ва насаба союларининг уйи бунёд этилади. Озолик проспектида эса дорихоналар бошқармасининг биноси қурилади. Фрунзе кўчасида пионерлар уйи қурилыши ниҳосига етади.

Комсомол кўли раионида давлат педагогика институти биносининг комплекси учун 27 гектар жой ажратилди. Шунингдек, пахта тозалаш техникумининг янги ўкув корпуси қурилыш учун маблаг ажратилди. Бобир номидаги кутубхона оринда шаҳар икрияна комитетининг биносини қуриш лойиҳалаштирилади. Олтинкўл кўчасида никоҳ уйи қурилади. Меҳмонхоналар тармоғини кенгайтириш ҳам кўзда тутилган. Белинский кўчасида «Интурст» меҳмонхонаси қурилыши кўзда тутилган.

Беш юз насаажирга мулкаланган янги вокзал лойиҳаси ҳам тасдиқланди. У жуда қолай, икки қаватли бино бўлиб унд пардошладша мрамар ва гранитдан фойдаланилади.

СУРАТДА: медицина институтининг биноси.

ЎЗБЕКИСТОН
ШАҲАРЛАРИ
БЎЙЛАБ

Андижон

БУГУН, ЭРТАГА

Реставраторлар

АНДИЖОННИ Н Г марказий майдонда, сершовкин бозорининг шундоқина ёнидаги Октябрь кўчасида қадимий иморат бор. Бу — Жомий маҷити. 1902 йилда бўлган Андижон эволюциясидан омон қолган бу бино мамлакатимиздаги гўзал қадимий ёдгорликлардан биридир. Маҷит ўтган асрнинг охирида миллий архитектура услубида қурилган бўлиб, мусулмонлар маблаг ҳисобида бунёд этилган. Бу икки қаватли мухташам бинонинг кираверишида гўзал ва каттақон қуригдор гўмбаз бор. Маҷит ҳовлисининг ичарисидида катта минора қад кўтарган.

Шаҳар тарихининг кўпгина муҳим воқеалари ушбу маҷит билан алоқадордир. 1916 йил 9 июлда бешмингдан ортти киши мана шу маҷит атрофида тўп-лашиб, қўзғолон кўтаришди. Ушанда уезд бошлғи мардикорга олини ҳақида буйруқ берган эди. Қўзғолон маблаг ҳисобида бунёд этилган. Бу икки қаватли мухташам бинонинг кираверишида

лар эса камалак рангида товланиб туради. Қиссаки маҷит биносидида улуғворроқ ва чиройли бўлади. Бу ерда Бобир номидаги илми-атенстик музей жойлашади. Шу йили бўлади. Ўлкашунослик музейининг биносиди қад кўтаради.

Реставрация ишларини «Ассапаравур» устaxonасининг Меҳнатнашлари олиб боришапти. Керамика цехининг устаси Абдуманнол Қодиров реставраторлар бригадасига бошчилик қилапти. У энга ўхшаш уста Эргаш Набиев билан биргаликда маҳсус қиррадор гиштлардан блоқлар тайёрлайди. Ерданчи ишчилар эса бино деворларини яхшилаб тозалоб безашга тайёр қилиб қўйишади. Маҳсус тайёрланган гиштлар одадигадан уч марта илчиқроқ бўлиб, пушти рангиди товланиб туради. Гиштлар бир-бирига гипс билан ёпиштириб чиқилади.

— Қилаётган ишмиздан ўзимиз ҳам мамнунимиз. — дейди Абдуманнол. — Ҳозирча маҷит ҳолия ўз хусини кўз-кўз қилаётгани йўқ. Лекин тез орада кўз қамаштирадиган даражада гузал бўлиб кетади.

Қадимий ёдгорликларга шу қадар эҳтиёткорлик билан ёпиштириб ўтиш учун андижонликлар фахрлансалар арийдя.

СУРАТДА: Жомий маҷити.

ёл бошини тамгин олиб турибди. Унда мардона ҳалок бўлган жангчилар учун ҳасос олмиша ахд қилган жангчиларнинг қиёфаси тасвирланган. Улар ўз суларининг устидан қийдалар ва ҳозир полкдошларининг хурматини сўғити бор баҳо келтирмоқдалар. Ёдгорлик авторлари — архитектор Туроб Маҳмудов ва ҳайкалтарош Роберт Аваляя.

Ёдгорликни тини қанг кибон олиб боради. Бу ерда андижонлик Совет Иттифоқи Қаҳрамонларининг бронза бюстлари ўрнаштилган. Мана уларнинг тенгдошимиз бўлиб қолдилари: капитан Ғу-

мўйсифидлар носвойдан тортиб, зоб бериб ишланган сопол товонкача сотишади. Серроҳлар отининг эгер-жабудуқларини тиклейпти. Машиналар тўдаси орасида безъан арвавлар ҳам кўринад қолади. Уларнинг катта ёпдираклари охишта айланади. Арвасу — бу бизнинг кечеге кунимиз, унинг гилдиракларининг охишта айланиши эса — кечеге ҳаётимиз суръати. Энди у тарих бўлиб қолди, улкан Шерқ бозори ҳам ўз анъаналарига қарамасдан, бугунги ҳаётимизнинг жадал суръатига итөөт қилди.

Тошкентликлар Андижоннинг нимасига ҳавас қилсалар арзийди? Бунда биринчи навбатда шерадар чойхона, ошхона ва кафеини кўпгаги киши диққатини тортисини айтиб ўтиш керак. Шаҳарнинг исталган бундагде исталган вақтда тармадди қилиб олишингиз мумкин. Гана қаер одам билан тавжум бўлса, уша ерда овқатланиш осон. Бозор ёки вокзал атрофиде ҳар бир иккинчи эшик кафе ёки чойхона. Овқатни кўз ўнгингизда

СУЛТОН ЖҰРА

Андижон областининг ўлкашунослик музейинда Улуғ Ватан урушида қаҳрамонлик кўрсатган андижонлик жангчиларга бағишланган ҳона бор. Стендлардан бирини 1943 йилда қаҳрамонга ҳалок бўлган жангчи шоир Султон Жўраининг суратлари турибди. Агар у ҳаёт бўлганида ҳозир 60 ёша чикар эди. Шоирнинг соддат дафтарчаси, шеърини китоблари бу ерда авайлаб сақланмоқда.

Андижонликлар ўз фарзандларининг хотирасини ҳурлат билан тинга оладилар. Давлат педагогика институтининг йорвешшида шоирга бағишланган мемориал тахта ўрнатилган. Оқ мармарга қўйилган тилларинг сўзлар ўқиб эзилган.

«Жангчи-шоир Султон Жўра ушбу инсти-тутуда 1936 йилдан 1942 йилгача меҳнат ва ижод қилган.

Николай Островский номидаги мукофот лауреати Султон Жўра қисқа умрда кўплай ажойиб ишлар қилди. Унинг асарларида гираданилик руҳи барқ уриб туради. Шоир ўз шеърларида меҳнат кишининг улғулгар, қадимий ўзбек дёбрида таътанга қиляётган янги ҳаёт ҳақида куйлар эди.

Кўйида сиз Султон Жўраининг шеърларидан бирини ўқинсиз.

ҚАЛДИРҒОЧ

Бугун водий бўйлаб бир қалдирғоч — Зўр хушхабар учиб юради. Норин соҳилдан олтин Сирга қадар Қулқожа-кулоқ кўчиб юради. Баҳор сувиқисини келтиргандай, Қувонч берар унинг паровзи. Чўлга зумрад баҳор еткювоғчи Сувдан дерак берар оёғиз: — Сув келади! Ҳаёт келади. Ҳар қатраси неча туп гўза Меҳнати хур еримизда унган, Ҳар туп гўза — бир тилла кўза... — Сув келади! Бизга шоша-шоша Марварадлар олиб келади. Ер — хакина, ундан олтин пахта, Дур олишга келиб келади... — Эҳ! Сувлар келар, Турфа баҳар унгар. Шўх жилгалар чолур кўнгирок, Чўлга кўчар ҳар ойдаги хўнар, Чўл жимжиме қилар арқироб... Муздой сувлар баҳор ёғиридай Кўм-кўк хашер... Ювэр водийни, Тинимгоҳлар бўлар, Шинанм боғ бўлар. Гашти руҳлангирар ҳар дили. — Эҳ... Сувлар келар! Чўлга олам-олам Чарос келур... Оп боли келур. Шўх каналчи қизлар юзи каби Олма келур. Шафтоли келур. Чўл уйғонар! Келур қармон Нурга чўмган севодхон ҳаёт Бу ҳар янги уйга Ильич нури Юлдуз каби ёнур ниҳолт. Бутун водий бўйлаб бир қалдирғоч — Зўр хушхабар учиб юради. Кўк Нориндан тилла Сирга қадар Қулқожа-кулоқ кўчиб юради. Бахт водийсини мармер қанелидан Сув пишиқриб қудрат-ле оқар!

